

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
menekült áron vessen.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-ter 5.
Telefon-szám 184

Felölös szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előzetes árak:

Félévre 10 korona, negyedévre 5 korona,
Védre félévre 12 korona.

Egyes szám 10 ara fillér.

A kerületi beosztás

amelyet Tisza István választási törvénye zúdított a nyakunkba, Bajának az önálló választó kerületi beosztását megszüntette nyilvánvalóan azért, hogy a bajai magyarságot ellensúlyozza a nem magyar ajku választókkal. Ez a munkapárti intézkedés nyilvánvalóan azért történt, hogy munkapárt örökkévalóságát megalapozzák. A munkapárt uralma — remélhetőleg mind örökre — a múlté. A munkapárt uralma elmult rólink és jött a nép jogokat megvalósító, demokratikus kormány, amely minden magyar állampolgárt emberi jughoz juttat. A Wekerle kormány demokratikus választói jogi javaslatait megtekintik már a képviselőház asztalán. A választói jogi javaslatait egyidejűleg új kerületi beosztásra is kerül a sor. A demokratikus kormány megkönnyíti a választókerületek új beosztásáról szóló javaslatot is. A kormánynak ez a ténnyel bennünket, bajaiakat igen közelről érdekkel. Mi öszi vagyunk hazatérve Vaskuttal. Hogy ez a munkapárti trükk a városnak kárara van, azt fölösleges külön meggyarázunk. Felesleges arra is külön rámutatnunk, hogy Bajának joga van önmagával szemben kötelessége követelni, hogy adják vissza önállóságát. Most amikor a kormány arra készül, hogy Tisza Istváné igazságtalan kerületi beosztását jóvá tegye, Bajának kötelessége a kormány figyelmét külön is felhívni arra, hogy ez a város mindig önálló választó kerület volt. Hívjuk fel erre a kormány figyelmét, nehogy esetleg feledékenységből egy helyrehozhatatlan hiba essék meg és Baja tovább is együtt hagyják Vaskuttal.

Ezért még idejekorán lássunk utána, hogy jogos kívánságunkat kielégítsék.

Magyar politika

Bécs. Wekerle Sándor miniszterelnök kedden este kijelentette a magyar újságírók előtt, hogy az új, egységes kormány párt programja ott fekszik a király előtt, amely kérdésben azonban Öfelsége még nem döntött.

Budapest. Wekerle Sándor miniszterelnök szerdán reggel Bécsből—Budapestre érkezett. A délelőtti folyamán Andrásy Gyula grófot és a délutáni folyamán fogadta a többi kormányt támogató pártok vezéreit, akikkel az új párt alakulása ügyében hosszabban tanácskozott. Wekerle már a legközelebbi napok egyikén ismét Bécsbe utazik, hogy a király döntését megvitassa.

Wekerle kijelentette egy újság tudósító előtt, hogy Bécsben az orosz béketárgyalásokkal és békefeltételekkel kapcsolatos ügyekben, valamint a német kereskedelmi egyezmény dolgában tárgyal. Nevetséges — úgy mondja a miniszterelnök — a munkapártiak az a kifogása, hogy az új párt programját a király elé terjesztette. Az új párt megalakulását egész biztosan reméli. A program gerince a katonai kérdéseken kívül gazdasági és szociális kérdések rendezése.

Uralkodók ujéve

München. A bajor király és Vilmos német császár az újév alkalmából szívélyes, meleg hangon üdvözölték egymást.

Titkos ülés Olaszországban

Zürich. Az olasz szenátus titkos ülésén foglalkoztak a breszt-litovszki béketárgyalásokkal. Orsándó miniszterelnök válaszába kijelentette, hogy a breszt-litovszki béketárgyalásokat fentartással kell fogadni és kényesen kell kezelni. A szövetségeseknek meg kell egyezni az álláspontot illetően. A központi hatalmaknak egy manőveréről van szó csupán. A központiak úgy akarják a dolgot feltüntetni, mintha az antant akadályozná meg az általános békét, holott az antant a békét akarja, de a becsületes igazságos megállapodással. Tiltakozik az ellen, hogy ebből a manőverből a központi hatalmak fegyvert kovácsoljanak az antant ellen.

Trotzkij nyilatkozata

Rotterdam. Péterváron Trotzkij egy gyűlésen hosszabb beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Oroszország nem fog soha sem térdet hajtani a német császár előtt, nem könyörögni békéért, mert hiszen az elfogadhatatlan és teljesírhetségtelen feltételeket a nemzetgyűlés amúgy is visszautasítaná.

Pétervár. A maximálisták kemény tengeri harc után megszállották Odesszát. Elsősorban is elzapták Odessza város parancsnokát.

Az antant és a békeajánlat

Genf. A francia kamara elnapolta magát Pichon külügyminiszter kijelentette, hogy a szövetségesek egyetértésnek a központi hatalmaknak a békeajánlatra adandó válasz kérdésben.

Berlin. A Berliner Tagblatt értesülése szerint az antant hatalmak egységes és együttes választ fognak adni a breszt-litovszki békeajánlatra.

Lényeges változások a monarchia gazdasági helyzetében?

Az egész monarchia közgazdasági életére messzeható tanácskozások kezdeményezéséről beszélnek, amelyek állítólag a legközelebbi napokban megindulnak. Mérvadó helyről kapott érterülés szerint ugyanis a breszt-litovszki béketárgyalások olyan sokféle és messze elágazó kérdést is érintenek, hogy ennek következtében Ausztria-Magyarország közgazdasági helyzetében lényeges változások fognak bekövetkezni. Wekerle Sándor miniszterelnök természetesen részt fog venni ezeken a tanácskozásokon.

Komoly és megfontolt lesz az antant válasza

A Reuter-iroda tegnapi beszámolóját a „Manchester Guardian” abbéli híradásáról, hogy az angol kormány a központi hatalmaknak Oroszország útján közölt békefeltételeire komoly és megfontolt választ készül adni, itteni politikai körökben Anglia józanodásának jeléül tekintik s ennek megerősítését látják abban a már érkezett jelenésben, hogy Lloyd George a szakszervezetek küldöttsége előtt is kijelentette, hogy az antant okvetlenül felelni fog a breszt-litovszki felhívásra; előbb természetesen a szövetségeseknek meg kell vitatniok a választ. Ebből a célból az angol miniszterelnök a legközelebbi időben Párisba utazik, hogy Clémenceauval tanácskozzék.

Az olasz kamarában Svájcot békeközvetítésre kérték.

A breszt-litovszki béketárgyalásokkal kapcsolatban a Journal de Genève azt írja, hogy ezeknek a tárgyalásoknak sokkal nagyobb hatása lesz, mint az entente hivatalos körei bevallják. Az olasz kamara titkos ülésén máris erősen követelték, hogy kérjék fel Svájcot a béke érdekében való intervencióra.

Baja és az állami beruházások.

A fővárosi lapok egy idő óta hosszabb tudósításokban számolnak be arról hogy az állam milyen beruházásokat szándékszik eszközölni háború után. Az állam több milliárdos beruházásokat akar eszközölni, Vasutakat, hidakat akar építeni a kormány, folyamok szabályzását tervezi, téli kikötők építéséről beszélnek a cikkekben.

Amint ezekből a tudósításokból látjuk, a kormány legközelebbi tervei nagyon közelről érdekelnek bennünket, bajaitkat.

Kezdjük mindjárt a téli kikötőnél. Évek, évtizedek óta beszélnek Baján arról, hogy a bajai Sugovic téli és kereskedelmi kikötővé fejlesztessék. Egy tudjuk, hogy ennek a kikötőnek a terve már benne volt a koalíciós kormány költségvetésében. Ez a kikötő nagy fontossággal, nagy horderevvel bírna a bajai gazdasági életre. Ugyanilyen nagy tárlmány nagyobb fontossággal bírna Baja város kereskedelmére és iparára a baja-bezdini műút, amely szintén régi tervet és a mozaikom is eléggé előrehaladt. Tagadhatatlan, hogy nemcsak Bajának, hanem az egész utvonatra eső közléseknek életkérdés, hogy ez ut végre valahára kiépüljön. Ez az ut kulturát, gazdasági felfrűdést hozna fel Bácskába.

A dunamenti vasút, amely a fővárost Boszniaival közvetlenebbül kötné össze, mint a mostani vonal szintén csak úgy volna igazán jó és kifizető, ha azt a Duna innesső partján vezetnék és Baja lenne ennek a vasutnak a gépontja. A kormánynak is az lehet csak az érdeke, hogy egy vidéki várost kultur és gazdasági géponttá tegyék.

A vasutról szólva, itt volna már az ideje, hogy a kikötős-bajai vasut kiépüljön.

A bajai dunaparton építettek egy rakodópartot, azonban a közbejött háború folytán nem építették ki a partmenti utat és nem építették meg a rakodóparthoz vezető közutat. Ez által persze a rakodó part egyelőre használhatatlan.

Mind ezek a tervek és fél munkák elintézésre várnak, megvalósítást igényelnek. A város hatósága a törvényhatósági bizottság és minden illetékes faktor igyekezzék a kormánytól keresztül vinni, hogy a háború és háború utáni beruházásokba belevegyék a bajai munkákat és és Baját vigyék előbbre. Lendüljön fel egyszer már Baja gazdasági élete is.

SZOMBATON

Egy halott levele AZ URÁNIÁBAN.

H I R E K.

Elindultam hazulról,

hogy bemenjek a központba. Elindultam a Muukácsi-utóból. Megpróbáltam a zsidóiskolánál átlátni a végtelen vizeken, de az elmerülés veszedelme nélkül nem tudtam átjutni. Mentem hát tovább. Minden átjárónál káromkodó, rossz kedvű emberekkel találkoztam. Megyek, mendégélek, végre a járásbírósnál valahogyan átbukdácsoltam. Csak kétszer merültem bokáig, egyszer térdig vízbe. Egyébként maidnem egészen száraz lábbal jutottam el a kávéházba. Kis pihenő után tovább akartam menni, lebeszéltek, hogy kísérletet tegyek a városházáig jutni. Azt mondták, hogy várjak, amíg felszárad az ut, akkor induljak befelé. Vártam egy hétig, de nem akart felszáradni. Kocsin akartam tovább menni, de a fiakkor azt ajánlotta, hogy inkább esőnkat fogadjak, azzal hamarabb jutok előre. Gyalog nem lehet menni, uszni nem tudok, fiakker nem vállalkozik fuvarozásra, a csónakok el vannak foglalva. Hogyan menjek hát baha?

A főispán üdvözlése.

A bajai függetlenségi párt vezetősége az újv alkalmából meghangy táviratban üdvözölte Jakabffy Gyula főispánunkat, aki a város közönségének tisztelétét és szeretét mér is megnyerte. A főispánt számos magánember is felkereste táviratban őszinte jó kívánságával. A főispánt a város közönsége és tisztviselői kar nevében dr. Vojnics Ferenc polgármester leendőletes, közvetlen szavakkal üdvözölte.

Tisztviselők a polgármesternél. A város tisztviselői karn Weisz Nándor polgármesterhelyettes vezetésével testületileg kereste fel dr. Vojnics Ferenc polgármestert, hogy az évforduló alkalmából a közjókívánságait és ragaszkodást töltsék meg. Weisz Nándor polgármester őszinte szavakban fejezte ki a tisztviselői kar szeretetét és ragaszkodását, valamint jókívánságait. Kiemelte, hogy a közigazgatás zavartalan működése a háborús nehézségek közepette Vojnics Ferenc dr polgármester bölcs vezetésének köszönhető. Vojnics Ferenc polgármester hálaosan megköszönte a jókívánságokat. Rámutatott arra, hogy milyen nagy haladás tapasztalható a tisztviselői kar munkásságában a lefolyt egy év alatt. Általánoságban megdicséri a hivatalnokokat, de különös örömmel mutat arra, hogy a gyámügy és a hadiérvek ellátása Baján mintaszerű olyan, hogy csak igen ritka városban lehet ilyen lelkiismeretes menkát tapasztalni. Kü-

lönőseu kíváló az Árvaasók munkája. A hadisegélyseárol beszélt igen elismerőleg, amely minden irányu igényt a legteljesebben kielégít és kiemelte az adóügyosztály teljesen jó, zavartalan és megbízható működését. Bizalommal tekint a háború után következő időkre, amikor ezzel a tisztikarral a legnehezebb munkát is jól fogja elvégezhetni és a város fejlesztési programot pontosan bírják majd megvalósítani. Általános éljenzéssel fogadták a polgármester elismerő szavait. A polgármester a tisztviselőket külön-külön is melegen üdvözölte.

A zsidók recepciójának 50-ik évfordulójából írt tudósításunkból tévedésből kifelejtették, hogy a bajai zsidó templomban Rosenfeld Henrik rabbi helyettes magasszárnyalásu, tartalomdus fohászt mondott egy szép ima keretében.

Miért lett drágább a liszt?

A közelítáásra utalt közönség a város legszegényebb néposztálya kellemetlen uiesztendői ajándékot kapott az idén: A liszt ára jóval felemelkedett. A közönség persze nem tudja a drágulás okát és szidja a hatóságot, aki pedig ebben éppen olyan ártatlan, mint maga a fogyasztó közönség. A drágulásnak az az oka, hogy a haditermény, vagy az országos közlelemzési hivatal nem tudja, hogy vannak Baján nagy maltaok, amelyek a város igényeit teljesen tudják fedezni és kint a városnak két nagy városból, Kerényből (Kerényia) és Topolyáról lisztet. A lisztre persze vasuti fuvardíj van és ezenkívül a vasutól a lisztüzletekbe való beszállítás is vagy 120 koronát emésztett fel. Ezt a fuvardíjat persze a fogyasztó közönségnek kell megfizetni, mert a város kénttelen minden költséget áthárítani. Így aztán persze, hogy meg kell drágulnia a lisztnak. Örüljünk még, hogy csak Kerényből és Topolyáról és nem Brassóbból és Alsókubinól hoznak Bajára lisztet. Így még több volna fuvardíj.

Züllött gyerek. Többször írtunk már arról a gyerekről, aki beszegődött Mátéházán Bagi János bérlőhöz, aztán meg Ézsi Mózeshez Szeremlén. Mindkét helyen, ellopta a gazdák lovait. Bagi János lovait Bácsalmáson találták meg. A gyerek a lovakkal valahol tuvarozott. Közben eltört a kocsikerék. A tolvaj gyerek az országuton hagyta a lovakat. Ezek nekivágtak az utnak, bevergődtek kicéhezve, fáradtan Bácsalmásra, ahol a gazda meg is kapta a lovakat. Ezután szegődött Ézsi Mózeshez, ahol hasonló körülmények között tünt el a lovakkal. Ézsi Mózes lovait

szintén lestrapálva éhesen, bogyva megtalálták Gáboron. A gyerekek azonban nem lehet a nyomára akadni. Megjegyezzük, hogy ugyanilyen gazságokat követet el már Zomborban is, ahol megállapították, hogy egysz gyerek banda áll ennek a gazficakónak a rendelkezésére.

Emelnek. Ön téved uram, ha azt hiszi, hogy nincsen új a nap alatt. Van. Jut minden napra valami újság. Az áremelés terén mindig van valami újabb. Az Urnak 1918-ik esztendejére fel-emelték a borbélyok a díjait igen szép összegre. Olyan gyönyörű díjakat állapítottak meg, hogy ezután borotválkozni es hajat vágtatni éppen olyan luxus lesz, mint például az ebédelés. Most megint egy újabb áremelésről adhatunk hírt: A favágók kevesiek a favágás irát és elhátározták, hogy emelnek. Ezek után pedig bocsanatot kell kérnünk az orvosoktól, hogy kifügásoltak az ő emelésüket, mert ennélkül igazán nem tudók elképzelni, hogyan fedeznek a borbély, a kofa, a mézszáros, a favágó, a hentes az újság áremelését. Hja, padon. E felejtettük megmondani, hogy új esztendőre fel-emelték a mézszárosok a kuszrát.

Szénszűnet az iskolákban.

A kutuszminiszter táviratilag elrendelte, hogy az összes iskolákban két héttel meg kell hosszabbítani a karácsonyi szűnetet a szénhiány miatt. Hogy milyen hatást tett ez a szénszűnet Baján, arról csak annyit mondunk el, hogy egy kis iskolás leány a hír hátsa alatt odát írt a szénszűnethez, amely így kezdődik: O szénszűnet, o szérszűnet, hogy áldalak én tégedet.

Új rekvirálás veszi kezdetét ma, január hó 3 án. Hogy ezt a rekvirálást miként viszik keresztül és, hogy ezuttal a városból mennyit igényelnek, azt csak később fogjuk megudni.

Miért nincsen Baján dohány

Egy vidéki városbéli urisember tartózkodik néhány nap óta Baján és igen csodálkozott azon, hogy Baján dohány félélt egyáltalán nem lehet kapni a trafikokban. Elmondotta, hogy Szabadkán most állandóan kapható dohány, egy idő óta egyáltalán nem fordult elő, hogy ne lehessen dohányhoz jutni. Szabadkán nincs az a nagy mértékű dohányesempészet és dohányuzsora, mint Baján. Baján a nagytrafik egy-két hónapos időközökben kap vagy 20 ezer korona ára dohányt. Minthogy a trafikdarabárúként jön, már utközben alaposan megdézsmálják. Ami megérkezik, annak egy nagy része falura jut. Ami itthon marad, azt az első két három nap alatt elkopodják, gyakran ille-

rételennek, akik a dohányjal csere üzletet üznek és aztán igen megint nincs hónapokig dohány. Ezen könnyen lehetne segíteni, ha a nagytráfiós energikusan követelnék, hogy egy ilyen nagy városnak és ilyen nagy jársuak gyakrabban és mindig legalább 100 ezer korona áru dohányt adjanak, okvetlen adnának. Akkor legalább a közönség nem elégedetlenkednék és a nagytráfiós is sok kellemetlenséget kerülne el.

Élesztő hajsza. Hetek óta örülgetes, kétségbeesett hajsza folyik a városban élesztő után. Néha napokig nem jön Bajára élesztő és előfordul, hogy némely háztartásban napokig nem bírnak kenyeret sütni. És hiába minden. A kereskedők hiába tel-grafálnak, könyörgnek a gyáraknak, azok csak nem szállítanak néha egy hűtő sem élesztőt.

Ócska ruháját adja mindenki az elhagyott szegény gyerekeknek, hadiárvának — Szíves adományokat elfogad a városi közgyám.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. SFERN JÓZSEF.
Kiadó: ORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Orvin”-könyvnyomda a gyorsajtóban Baján, Mátyás király-tér 8.

*Egyszerű hajsza, de drága
Kamár PALMA élesztője*

A gőzfürdő és vizgyógyintézt megnyitlik

1918. jan. 3.
csütörtökön reggel
pont 6 órakor. :-:

Kutfedőlapokat

vasbetonból készülve házhoz szállítva ajánlom következő árakban:

120 cm átmérőig	K 35.—
150 cm	K 55.—
160 cm	K 75.—
180 cm	K 95.—
Kuimedence	K 25.—

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cement-gyár :-:

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan friss állapotban raktáron van

Allandóan friss

mész és cement

eladás nagyban és kicsinyben

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. szám.

(Vásártér.)

Kiadó helyiségek.

Mátyás király-tér 8 szám alatt egy mész- és cement üzletnek alkalmas raktár helyiség három mellékkeliséggel bére adó, esetleg egy megfelelő egyénnel társulnék is mész és cement üzemhez.

Herskovics Izidor

Nagybaracska. Telefon 7. sz.

Az Országos Burgonyaközvetítő

Iroda értesíti a gazdaközönséget, hogy a vármegye területén kirendeltséget létesített, melynek teendőit SCHREIBER D. és FIAI cég zombori kirendeltsége látja el. A kirendeltség irodája Zomborban Jókai-tér 2. sz. alatt van, ahol mindennemű felvilágosítással szolgálnak. — A kirendeltség telefonszáma Zombor 26, sürgőny címe: „Obkirend Zombor.”

Eladó ház

A Haynald-utca 29. számú háznak a Bethlen-utcára szolgáló fele része (egy 3 utcai és egy 4 udvari szobás lakház, bőséges mellék-helyiségekkel, nagy udvarral) eladó. Felvilágosítást ad a ház tulajdonosa.

Egy nagy kocsibunda

báránnyelvéssel és nagy rókabőr-gallérral eladó. Hentes-utca 14.

Eladó ház

Rákóczi Ferenc-utca 4. számú ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal, Méntelep laktanya (Nagykaszárnya)

Kéményseprő tanulóknak felveszek egy erősebb fiút, fizetéssel, vagy ellátással.

SOMOGYI JÁNOS
Kádár-utca 9.

Egy szörme és egy bársony női kabát

eladó

Cirfusz Ferenc-utca 21. sz.

Hirdetmény.

A Bajai takarékpénztár tisztelt részvényesei felkértenek, hogy kieserélt részvényeiket nemkülönben a jegyzett és már teljesen befizetett új kibocsátású részvényeiket, valamint az ezek után járó prospectus szerinti folyó kamatokat a kiadott kieserélti illetégek befizetési elismervények ellenében mielőbb átvenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Gőzfürdővizgyógyintézet Baja

Értesítés.

Gőz- és kádfürdő bérletek:

Korlátlan használatra egy évre 200 korona.
Korlátlan használatra fél évre 120 korona.
Hetenként kétszeri használatra, egy évre 150 K.
Hetenként kétszeri használatra fél évre 100 K.
Hetenként egyszeri használatra egy évre 100 K.
Hetenként egyszeri használatra fél évre 65 K.

Családi bérleteknek rendkívüli kedvezmény
egyszeri gőzfürdés 3 kor. Kádfürdés 3 50
Bérleteket előjegyez és felvilágo-
sítást ad a fürdő iroda (gőz-
fürdő épület.)

Legalkalmasabb újvi ajándékok különleges játékokban, ugy-
szintén uri és női ajándék tárgyak nagy választékban kaphatók:

Huszár Rezső áruházában

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám

Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala